

ŚWIATOWY MIESIĄC CHOROBY ALZHEIMERA

ŚWIATOWY MIESIĄC CHOROBY ALZHEIMERA to koordynowana od 1994 roku przez Międzynarodową Organizację Alzheimer's Disease International (ADI) kampania informacyjna, prowadzona na całym świecie. Jej **celem jest podnoszenie świadomości społecznej oraz przeciwdziałanie stygmatyzacji**. Choć wpływ takich kampanii jest coraz większy, nadal niezrozumienie, czym jest otępienie (demencja) i jakie ma konsekwencje dla chorych i ich bliskich, oraz ich stygmatyzacja, stanowią poważne, globalne wyzwanie.

Każdego roku we wrześniu organizacje alzheimerowskie na całym świecie apelują do rządów swoich krajów o podejmowanie skutecznych działań służących poprawie jakości życia chorych i ich opiekunów. W tym roku jest to szczególnie ważne, bo nasza kampania odbywa się w trakcie globalnej pandemii Covid-19, która pokazała, że osoby żyjące z otępieniem to grupa najbardziej narażona na skutki zakażenia wirusem, jak i na wykluczenie oraz izolację społeczną. Mamy nadzieję, że hasło tegorocznej kampanii „**Porozmawiajmy o otępieniu**” (Let's talk about dementia) skłoni ludzi do szukania informacji, wsparcia i porady oraz do pozbycia się lęku przed chorobą.

ADI jest międzynarodową federacją 102 organizacji alzheimerowskich z całego świata, mającą oficjalne relacje ze Światową Organizacją Zdrowia (WHO). Jej wizja to prewencja, opieka, włączanie chorych i leczenie. ADI uważa, że kluczem do zwycięstwa w walce z otępieniem jest połączenie globalnych rozwiązań z wiedzą lokalną. ADI współpracuje z wieloma organizacjami, zajmującymi się otępieniami, w tym z Dementia Alliance International, NCD Alliance, King's College London's Global Observatory on Ageing and Dementia Care, Swedish Care International, the Global Brain Health Institute (GBHI), Alzheimer Europe i Alzheimer Iberoamerica. ADI jest również partnerem projektu STRiDE (Strengthening responses to dementia in developing countries - Wzmocnianie działań w krajach rozwijających się), prowadzonego przez Ośrodek Care Policy and Evaluation (CPEC) przy London School of Economics and Political Science (LSE).

Otępienie (demencja) to wspólna nazwa na określenie chorób prowadzących do stopniowej degeneracji mózgu, co wpływa na pamięć, myślenie, zachowanie i emocje. Choroba Alzheimer'a i otępienie naczyniowe to najczęstsze rodzaje otępienia, odpowiedzialne za 90 % przypadków demencji. Jej objawy to między innymi utrata pamięci, trudności w znalezieniu odpowiednich słów lub w rozumieniu innych osób, kłopoty z wykonywaniem rutynowych wcześniej zadań, zmiany osobowości i nastroju.

Dla otępienia nie ma granic społecznych, ekonomicznych czy geograficznych. I chociaż każdy doświadcza choroby na swój indywidualny sposób, to w końcu wszyscy nie będą potrafili o sobie zadbać samodzielnie i będą potrzebować pomocy w każdym aspekcie

codziennego życia. Obecnie, w przypadku większości otępień, nie ma skutecznego leku, ale dostępne są terapie, poradnictwo i wsparcie. Co 3 sekundy u kogoś na świecie pojawia się otępienie. Dziś jest już ponad 50 milionów osób żyjących z otępieniem. Za 20 lat ta liczba się podwoi, a w 2050 roku będzie ich 152 milionów. Szacuje się, że roczny, globalny koszt związany z leczeniem i opieką wynosi obecnie ponad 1 trylion dolarów amerykańskich, a do roku 2030 ta liczba się dwukrotnie wzrośnie.

Uważa się, że otępienie to jeden z najważniejszych kryzysów zdrowotnych XXI wieku. Brak odpowiedniej polityki państwa w tym zakresie narazi rządy na epidemię otępień. Dlatego tak istotne jest, aby rządy wszystkich krajów na świecie czyniły wszystko, co zmniejszy negatywny wpływ otępienia na życie swoich obywateli. WHO od 2017 roku apeluje o wdrożenie Global Plan on Dementia: globalnego planu walki z otępieniem. Można to uczynić przez podnoszenie świadomości i promowanie zmniejszenia ryzyka oraz przez zwiększanie dostępu do rozpoznawania otępień, opieki nad chorymi i prowadzenia badań naukowych. Według ADI skala wyzwań jest ogromna, a postępy nadal zbyt wolne. Dotychczas jedynie 31 państw wprowadziło własne plany, rekomendowane przez WHO. Takie strategie powinny dotyczyć wszystkich 194 państw członkowskich WHO. Polska jest jednym z nich i nie wdrożyła takiego planu.

Otępienie nie jest skutkiem normalnego starzenia się, a osoby chore i ich bliscy powinny otrzymać wsparcie, aby mogły żyć jak najlepiej.

Tłumaczenie i opracowanie: Mirosława Wojciechowska-Szepczyńska